

Izjava predsednice Roberte Metsola na neformalnem zasedanju Evropskega sveta 6. oktober, Granada

Vsem skupaj hvala in dobro jutro.

Danes se želim osredotočiti na nekatere naše največje izzive in na to, kako lahko Evropski parlament pomaga pri spopadanju z njimi.

Migracije so še vedno med najbolj perečimi evropskimi vprašanji. Ob vsakih volitvah, ne glede na državo članico, so pri vrhu seznama tem, ki skrbijo evropske državljane. Kljub temu nam že leta ne uspe doseči zadostnega napredka pri reševanju te problematike. Zdaj smo na točki, ko se je pred nami odprla pot naprej. Na mizi je rešitev, ki lahko izpolni pričakovanja ljudi, ne da bi se jim bilo treba zatekati v obrobje ali skrajnost. Rešitev, ki varuje naše meje ter je pravična do tistih, ki potrebujejo zaščito, odločna do tistih, ki niso upravičeni do nje, ter neusmiljena do kriminalnih mrež, ki preživijo na najranljivejše. Je ta rešitev popolna? Seveda ni.

A tako blizu še nismo bili. Samo pol leta je še do konca našega mandata in priložnost imamo, da dosežemo dogovor o paktu o azilu in migracijah, preden se izteče.

Napredek se dosega s kompromisi. Kompromis ni grda beseda.

Evropski parlament ostaja neomajen v naporih za dokončanje tega svežnja. Ne smemo dovoliti, da bi ta tema znova prevladala in polarizirala ljudi v evropski volilni kampanji, ne da pred tem predstavimo zakonodajna orodja za njeno rešitev.

Če obstaja politična volja, obstaja pot. To smo dokazali med pandemijo, pa tudi z odločnim nasprotovanjem nezakoniti ruski invaziji na Ukrajino. Lotili smo se podnebnih izzivov, osvobajamo se odvisnosti od ruske energije, določamo svetovne standarde v digitalnem sektorju in postavljamo temelje za prihodnja leta.

V zadnjih letih smo naredili premike, ki se mnogim niso zdeli mogoči. Tudi pri migracijah jih lahko.

Stopili smo skupaj in naša Unija je postala močnejša, bolj avtonomna in učinkovitejša kot kdaj prej.

Svet se spreminja in z njim se moramo prilagoditi in spremeniti tudi mi. Še naprej si moramo prizadevati, da bi naša Evropa postala kraj enakih možnosti, varnosti, blaginje, dostojanstva in delovnih mest, kjer ima vsakdo enake možnosti, da v celoti izkoristi svoj potencial.

To pomeni iskanje takšnih poti naprej, ki bodo pritegnile novo generacijo in nov val Evropejcev in evropskih držav članic.

Širitev je najmočnejše geopolitično orodje Unije. In zlasti v tem novem geostrateškem okolju je razširjena EU, ki temelji na jasnih ciljih, merilih in dosežkih, naložba v mir, varnost, stabilnost in blaginjo na evropski celini. Izid tega procesa bo koristen za vse udeležene.

Zato je Evropski parlament pozval, naj se Ukrajini in Moldaviji podeli status kandidatke za članstvo v EU. Ta status državam daje jasno evropsko perspektivo in je močna spodbuda za spodbujanje demokratičnih reform. Preobrazbeno moč širitve lahko ponazorimo s hitrim

pregledom zadnjih dvajsetih let. Zato želimo pred koncem leta storiti naslednji korak, če bodo te države pripravljene.

Čas je, da besede podkrepimo z dejanji. Na njihove ambicije moramo odgovoriti tako, da pokažemo zmožnost in pripravljenost za spremembe. Začeti moramo resnično razpravo o absorpcijski sposobnosti in notranji reformi EU. Skrajni čas je za to. Te države bodo pripravljene na vstop in tudi mi moramo biti pripravljene. Z odlašanjem ne bomo rešili ničesar.

Zato se bomo morali v prihodnjem mandatu vsi prednostno posvetiti tej razpravi.

Vsaka država kandidatka pa si bo morala še naprej z vsemi močmi prizadevati, da izpolni pristopna merila. Prav tako se je treba resnično potruditi za rešitev vseh odprtih dvostranskih sporov.

Seveda bo morala vsaka država kandidatka slediti svoji poti. Bližnjic ni, a vseeno želim opozoriti, da moramo biti pripravljene. Če pustimo kandidatke v negotovosti, ne smemo biti presenečeni, ko bo praznino, ki bo zaradi tega nastala, zapolnil nekdo drug.

Širitve vodijo k večji strateški avtonomiji, prav tako pa tudi ustrezen proračun.

Kar se tiče predloga v zvezi z revizijo proračuna: sredstva so omejena. Pandemija, invazija na Ukrajino, naravne nesreče in kriza življenjskih stroškov so pustile posledice. Zaradi naraščajočih obrestnih mer so se zvišali stroški izposojanja za financiranje instrumenta NextGenerationEU. Vse to je do skrajnosti obremenilo proračun EU.

Naša dolžnost pa je, da se odzovemo.

Svet se je v zadnjih letih korenito spremenil, z njim pa tudi naše prednostne naloge.

Menim, da se lahko vsi strinjamo, da bomo za soočanje z migracijami ter za nadaljnjo dolgoročno in trajnostno podporo Ukrajini potrebovali več sredstev.

Strinjamo se tudi s hitro in učinkovito podporo državam članicam, ki so jih prizadele naravne nesreče. Ko najbolj potrebujejo Evropo, moramo biti pripravljene.

Tudi ko gre za našo konkurenčnost, moramo preiti od besed k dejanjem – tako bomo ustvarili resnično in trajnostno gospodarsko rast, ki je nujna, če želimo izpolniti cilje, ki smo si jih zadali.

Pri prerazporejanju obstoječih sredstev smo pokazali iznajdljivost, vendar moramo biti odslej jasni glede tega, kaj to pomeni. Ljudje ne bodo zlahka sprejeli, da se zaradi stroškov zadolževanja skrčijo ali celo ukinejo programi, s katerimi povečujemo svojo konkurenčnost in ki neposredno koristijo našim državljanom, kot sta Erasmus in Obzorje.

Ta teden smo obeležili 33 let od ponovne združitve Nemčije, z njo pa tudi vse Evrope. To prelomnico so leta 1990 opisovali kot čudež, toda jaz v njej vidim moč politike in diplomacije pri iskanju rešitev. Bistvo Evrope je v odkrivanju politične volje za premagovanje navidez nerešljivih izzivov in nepremostljivih razlik, v iskanju poti naprej, ki vodijo v življenjske spremembe, ter v reševanju medgeneracijskih geopolitičnih vprašanj in spreminjanju toka zgodovine.

Znova se moramo vrniti k temu bistvu, pa naj bo govor o migracijah, večletnem finančnem okviru ali širitvi.

Evropski parlament je pripravljen. Pripravljen, da zbere stališča državljanov in se nanje odzove na način, ki jim bo blizu. Pripravljen, da odigra svojo vlogo pri vključevanju državljanov EU v iskanje rešitev. Kajti edino tako bodo naše reforme na koncu uspešne.